

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 4887/2022

Καθεστώς Ενίσχυσης Αναπτυξιακού Νόμου 4887/2022 «Ενίσχυση Τουριστικών Επενδύσεων» 2^η Προκήρυξη

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η χορήγηση ενισχύσεων σε ένα ευρύ πεδίο τουριστικών επενδύσεων που αφορούν κυρίως στη δημιουργία, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής τουριστικών καταλυμάτων στο σύνολο της Επικράτειας, με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του παρόντος καθεστώτος για το έτος 2023 ανέρχεται σε **€150.000.000** ευρώ, εκ των οποίων €75.000.000 αφορούν το είδος ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής.

Τα λοιπά €75.000.000 αφορούν τα είδη ενίσχυσης της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι των ενισχύσεων, που χορηγούνται με βάση το παρόν καθεστώς είναι οι φορείς επενδύσεων που είναι εγκατεστημένοι ή έχουν υποκατάστημα στην ελληνική Επικράτεια κατά τη χρονική στιγμή έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και έχουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

α. Εμπορική εταιρεία,

β. Συνεταιρισμός,

γ. Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (Ο.Π.), Αστικοί Συνεταιρισμοί, Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (Α.Ε.Σ.),

δ. κοινοπραξίες που ασκούν εμπορική δραστηριότητα,

ε. δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές τους, εφόσον:

- δεν τους έχει ανατεθεί η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού,
- δεν έχει ανατεθεί από το κράτος αποκλειστικά σε αυτούς η προσφορά υπηρεσιών,
- δεν επιχορηγείται η λειτουργία τους με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 25.

Στο παρόν καθεστώς υπάγονται επενδυτικά σχέδια που αφορούν σε:

α. ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων τεσσάρων (4) τουλάχιστον αστέρων,

β. εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τριών (3) τουλάχιστον αστέρων, αφού παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της προηγούμενης επένδυσης εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής της μονάδας, καθώς και εκσυγχρονισμού μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων, εφόσον αναβαθμίζονται σε κατηγορία τριών (3) τουλάχιστον αστέρων,

γ. επέκταση ή/και εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους, για δύο (2) τουλάχιστον έτη πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής, με την προϋπόθεση ότι στο διάστημα διακοπής δεν έχει γίνει αλλαγή χρήσης του κτιρίου και ότι, μέσω της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής, αναβαθμίζονται σε κατηγορία τεσσάρων (4) τουλάχιστον αστέρων,

δ. ίδρυση, επέκταση ή/και εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής Τουριστικών Οργανωμένων Κατασκηνώσεων (camping), τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τριών (3) τουλάχιστον αστέρων,

ε. ίδρυση ή/και εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων εντός χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων, τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τριών (3) τουλάχιστον αστέρων,

στ. ίδρυση, επέκταση ή/και εκσυγχρονισμό σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων, όπως ορίζονται στον ν. 4276/2014 (Α' 155), που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τεσσάρων (4) τουλάχιστον αστέρων, τα οποία κατατίθενται ως ενιαία επενδυτικά σχέδια μη περιλαμβανομένων των προς μεταβίβαση ή μακροχρόνια μίσθωση κτιρίων και εγκαταστάσεων,

ζ. ίδρυση, ή εκσυγχρονισμό μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων, εφόσον σωρευτικά,

ζα. φέρουν διακριτικό τίτλο «ξενώνας φιλοξενίας»,

ζβ. υλοποιούνται εντός παραδοσιακών οικισμών σε μια από τις ακόλουθες περιοχές: i) ορεινές περιοχές, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ., εκτός των δημοτικών ενοτήτων που συνιστούν μέρος του πολεοδομικού συγκροτήματος της Αθήνας, ii) περιοχές που βρίσκονται σε απόσταση έως τριάντα (30) χιλιομέτρων από τα σύνορα, iii) νησιά με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων εκατό (3.100) κατοίκων,

ζγ. κατατάσσονται σε κατηγορία πέντε (5) κλειδιών, σύμφωνα με την υπ' αρ. 12868/2018 (Β' 3119) απόφαση του Υπουργού Τουρισμού και

ζδ. διατηρούν ελάχιστο αριθμό είκοσι (20) ενοικιαζόμενων δωματίων, όπως αναγράφονται στα οικεία αδειοδοτικά έγγραφα, η. ίδρυση, επέκταση ή/και εκσυγχρονισμό ξενοδοχείων συνιδιοκτησίας (condo hotels), όπως ορίζονται στον ν. 4276/2014, που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τεσσάρων (4) τουλάχιστον αστέρων και υπό την προϋπόθεση ότι η μεταβίβαση ή η μακροχρόνια μίσθωση

ενισχυόμενων τμημάτων αυτών λαμβάνει χώρα μετά από τη λήξη της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του φορέα της επένδυσης, με την επιφύλαξη της υποπερ. γζ της περ. γ του άρθρου 25 του παρόντος

Τα επενδυτικά σχέδια με τόπο εγκατάστασης στην Περιφερειακή Ενότητα Μυκόνου και από την Περιφερειακή Ενότητα Θήρας, στον Δήμο Θήρας, πλην της Δημοτικής Κοινότητας Θηρασίας, δεν υποβάλλονται στο παρόν καθεστώς

Προϋπολογισμός & ποσοστό χρηματοδότησης

Για την υπαγωγή στο καθεστώς απαιτείται η ύπαρξη ελάχιστου ύψους του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, το οποίο προσδιορίζεται με βάση το μέγεθος του φορέα, και συγκεκριμένα ανέρχεται στο:

- α. ποσό του €1.000.000 για μεγάλες επιχειρήσεις,
- β. ποσό των €500.000 για μεσαίες επιχειρήσεις,
- γ. ποσό των €250.000 για μικρές επιχειρήσεις,
- δ. ποσό των €100.000 για πολύ μικρές επιχειρήσεις,
- ε. ποσό των €50.000 ευρώ για τις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), καθώς και τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (Α.Σ.), τους Αστικούς Συνεταιρισμούς, τις Ομάδες Παραγωγών (Ο.Π.) και τις Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (Α.Ε.Σ.).

Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο παρόν καθεστώς δύναται να ενισχυθούν, μεμονωμένα ή συνδυαστικά, με τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

- **Φορολογική απαλλαγή**, που συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση τη φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, αφαιρουμένου του φόρου του νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας που αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους. Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής υπολογίζεται ως ποσοστό επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού και συνιστά σε φορολογική βάση ισόποσο αποθεματικό, σε λογιστική βάση υποχρέωση και το οποίο τηρείται σε διακριτό λογαριασμό στις οικονομικές τους καταστάσεις
- **Επιχορήγηση**, η οποία συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και προσδιορίζεται ως ποσοστό αυτών
- **Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης**, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης η οποία συνάπτεται για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, προσδιορίζεται ως ποσοστό επί της αξίας απόκτησής τους και εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις. Η επιδότηση της

χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά (7) έτη μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης

- **Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης**, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο μέρους του μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο με την προϋπόθεση ότι δεν λαμβάνουν καμία άλλη κρατική ενίσχυση.

Το ποσοστό ενίσχυσης καθορίζεται από την κατηγορία της κάθε δαπάνης. Συγκεκριμένα:

I. Δαπάνες εντός περιφερειακών ενισχύσεων, ενισχύονται σύμφωνα με τα ποσοστά του Χάρτη Περιφερειακών ενισχύσεων (Χ.Π.Ε.) ως εξής:

Είδος ενίσχυσης	Επιχορήγηση	Φορολογική απαλλαγή	Επιδότηση leasing	Επιδότηση κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης
Μέγεθος επιχ/σης				
Μικρές & πολύ μικρές	Ναι στο 80% του Χ.Π.Ε.	Ναι στο 100% του Χ.Π.Ε.	Ναι στο 100% του Χ.Π.Ε.	Ναι στο 100% του Χ.Π.Ε.
Μεγάλες & Μεσαίες	Όχι	Ναι στο 80% του Χ.Π.Ε.	Ναι στο 80% του Χ.Π.Ε.	Ναι στο 80% του Χ.Π.Ε.

Για την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου το ανώτατο ποσοστό ενίσχυσης ορίζεται για τις μεγάλες επιχειρήσεις στο 55%, για τις μεσαίες επιχειρήσεις στο 65% και για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις στο 75%. Τα ποσοστά αυτά θεωρούνται για τον παρόν ανώτατα όρια του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων

Αυξημένες εντάσεις ενίσχυσης, που φτάνουν έως και το 100% του Χ.Π.Ε., δικαιούνται τα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε ειδικές περιοχές όπως νησιά με πληθυσμό < των 3.100 κατοίκων, ορεινές περιοχές, περιοχές σε απόσταση < 30 km από τα σύνορα, Ζώνες Απολιγνιτοποίησης κ.α.

II. Δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων ενισχύονται με αυτοτελή ποσοστά αναλόγως του είδους τους και του άρθρου του κανονιστικού πλαισίου στο οποίο υπάγονται.

Επιλέξιμες δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες που ενισχύονται στα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια του παρόντος καθεστώτος του **Αναπτυξιακού Νόμου** είναι οι ακόλουθες:

1. Επιλέξιμες δαπάνες Περιφερειακών ενισχύσεων:

α. Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού και συγκεκριμένα δαπάνες για:

αα. Την κατασκευή, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτιρίων, και για κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία και στα εμποδιζόμενα άτομα,

καθώς και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 60% του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακού χαρακτήρα. Ο ως άνω συντελεστής διαμορφώνεται στο 80% για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε κτίρια, τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα

αβ. Την αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, όπως κτίρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός επιχειρηματικής εγκατάστασης, υπό τις εξής προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς:

- i. η επιχειρηματική εγκατάσταση έχει κλείσει δύο (2) τουλάχιστον έτη πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής,
- ii. η αγορά πραγματοποιείται από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, ο οποίος δεν σχετίζεται με τον πωλητή της επιχειρηματικής εγκατάστασης της περ. i εκτός εάν πρόκειται για μικρή επιχείρηση, η οποία αποκτάται από υπάλληλο του αρχικού ιδιοκτήτη, ο οποίος δεν έχει συγγένεια μέχρι 3ου βαθμού με τον ιδιοκτήτη / ιδιοκτήτες της μονάδας που έπαυσε τη λειτουργία της (σε περίπτωση νομικού προσώπου στη θέση του ιδιοκτήτη εννοούνται τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν μερίδιο / μετοχές του εταιρικού / μετοχικού κεφαλαίου) και η υπαλληλική σχέση να είχε διάρκεια τουλάχιστον δύο (2) ετών,
- iii. η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς. Από τις εν λόγω επιλέξιμες δαπάνες αφαιρείται το κόστος στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων πριν από την αγορά τους,

αγ. Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας.

αδ. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, του οποίου αποκτάται η χρήση, υπό την προϋπόθεση ότι στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) προβλέπεται ότι ο εξοπλισμός περιέρχεται στην κυριότητα του μισθωτή, κατά τη λήξη της σύμβασης.

αε. Τον εκσυγχρονισμό ειδικών εγκαταστάσεων που δεν αφορούν σε κτίρια, και μηχανολογικών εγκαταστάσεων,

β. Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού, και συγκεκριμένα δαπάνες για:

βα. Τη μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων,

ββ. συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Οι δαπάνες των υποπερ. βα και ββ πρέπει να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

i. να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο, για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση, για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων της παρ. β του άρθρου 25,

ii. να περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης,

iii. να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.

iv. πρέπει να περιλαμβάνονται στα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης που λαμβάνει την ενίσχυση και πρέπει να παραμείνουν συνδεδεμένα με το έργο για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση για τουλάχιστον για το διάστημα τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων

Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, οι ενισχυόμενες δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού δεν μπορούν να υπερβούν το τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων.

Για τις ΜμΕ το ανώτατο ποσοστό διαμορφώνεται στο πενήντα τοις εκατό (50%).

γ. Το μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας, που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της πραγματοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπολογίζεται για δύο (2) έτη από τη δημιουργία κάθε θέσης. Το ως άνω μισθολογικό κόστος αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη μόνο αυτοτελώς και όχι σε συνδυασμό με τις περ. α' ή/και β' και εφόσον υλοποιείται αρχική επένδυση.

Η πλήρωση όλων των θέσεων εργασίας πραγματοποιείται εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, και γ. κάθε θέση εργασίας που δημιουργείται μέσω της επένδυσης διατηρείται στη συγκεκριμένη ενισχυόμενη εγκατάσταση για περίοδο πέντε (5) τουλάχιστον ετών για μεγάλες, τεσσάρων (4) τουλάχιστον ετών για μεσαίες επιχειρήσεις και τριών (3) τουλάχιστον ετών για μικρές επιχειρήσεις, από την ημερομηνία πρώτης πλήρωσής της

2. Επιλέξιμες δαπάνες εκτός Περιφερειακών ενισχύσεων:

- a) Δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜμΕ
- b) Δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση.
- c) Δαπάνες για συμμετοχή ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις.

Προθεσμία και διάρκεια έργου

Η ημερομηνία έναρξης της υποβολής αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων είναι η **12/06/2023** και η καταληκτική ημερομηνία υποβολών είναι η **13/10/2023**.

Η υποβολή των αιτήσεων πραγματοποιείται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Αναπτυξιακών Νόμων στην ηλεκτρονική διεύθυνση (<https://opsan.mindev.gov.gr>).

Το επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώνεται με την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, εντός της ορισθείσας στην απόφαση υπαγωγής προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης υπαγωγής.

